

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

21 грудня 2017 р.

м. Львів

№ 67 р/к

справа № 1-02-40/2015

Про закриття справи
без прийняття рішення по суті

Адміністративна колегія (далі у рішенні - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі у рішенні - Відділення) розглянувши матеріали справи № 1-02-40/2015 (далі - Справа) щодо Львівського комунального підприємства «Тополя - 406» (далі - ЛКП «Тополя - 406») та подання від 12.12.2017 № 168/1пв про попередні висновки у справі № 1-02-40/2015 (далі у рішенні – подання № 168/1 пв),

ВСТАНОВИЛА:

I. ПРЕДМЕТ СПРАВИ.

Адміністративною колегією (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) прийнято рішення від 12.06.2015р. № 46 р/к (далі – Рішення № 46 р/к) у Справі щодо дій ЛКП «Тополя - 406» (далі - Підприємство) у вигляді нарахування споживачам у гуртожитку по вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові плати за житлово - комунальні послуги у розрахунку на 1 ліжко - місце без дотримання рішення виконавчого комітету Львівської міської ради від 29.10.2010р. № 1469 (далі - Рішення № 1469), що є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Рішенням № 46 р/к зобов'язано Підприємство провести перерахунок плати за послуги з утримання будинку та прибудинкової території в розрахунку на 1 ліжко - місце з урахуванням Рішення № 1469 мешканцям *(інформація з обмеженим доступом)* гуртожитку по *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові (в т. ч. Заявникам).

Рішенням № 46 р/к, за вчинене порушення, на підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», на Підприємство накладено штраф у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

За результатами розгляду заяви ЛКП «Тополя - 406» від 20.07.2015р. б/н,

Антимонопольний комітет України розглянувши подання державного уповноваженого Антимонопольного комітету України В.І. Полюховича від 29.09.2015р. № 8-01/6196/353-зв та відповідні матеріали, прийняв рішення від 08.12.2015 року № 616-р «Про перевірку рішення адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 12.06.2015р. № 46 р/к у справі № 1-02-40/2015» (далі - Рішення № 616-р).

У Рішенні № 616-р зазначається, зокрема таке:

«1. Колегією Відділення в Рішенні № 46 р/к не доведено, що Підприємство займало монопольне (домінуюче) становище на ринках житлово - комунальних послуг (послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, забезпечення холодною водою, забезпечення гарячою водою, забезпечення опалення та забезпечення електропостачання) у гуртожитку на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові у часових межах 01.06.2011р. - 12.06.2015 із частками 100%.

2. Колегією Відділення не з'ясовано порядок та джерела фінансування видатків на відшкодування втрат як різниці між витратами на надані комунальні послуги споживачам (користувачам) - мешканцям гуртожитку для проживання одиноких на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові та встановленим Рішенням № 1469 граничним розміром плати за користування жилою площею у цих приміщеннях у розмірі - 98,88 грн. на місяць (із врахуванням вартості комунальних послуг на утримання одного ліжка - місця). Отже, висновок Колегії Відділення в Рішенні про визнання дій Підприємства щодо нарахування плати споживачам у гуртожитку на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові за житлово - комунальні послуги у розрахунку на одне ліжка - місце без дотримання рішення виконавчого комітету Львівської міської ради від 29.10.2010р. № 1469 є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, не відповідає обставинам справи.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 57 і 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 45 «Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169 - р) із змінами), Антимонопольний комітет України постановив скасувати рішення адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 12.06.2015р. № 46 р/к та передати справу № 1-02-40/2015 на новий розгляд до Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України».

II. ВІДПОВІДАЧ.

ЛКП «Тополя - 406»:

а). місцезнаходження: 79059, м. Львів, вул. Лінкольна, 57;

б). ідентифікаційний код: 22333452;

ЛКП «Тополя - 406» є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

III. ПРОЦЕДУРНІ ДІЇ.

Прийнято подання № 168 /1пв від 12.12.2017 про попередні висновки у Справі про закриття провадження у Справі щодо ЛКП «Тополя - 406» без прийняття рішення по суті за підставами, визначеними абзацом 6 статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Листом від 12.12.2017 № 13/03-2374 Відділення надіслало ЛКП «Тополя - 406» посвідчену копію подання № 168/1пв та повідомлено ЛКП «Тополя - 406» про дату розгляду справи № 1-02-40/2015.

IV. ОБСТАВИНИ СПРАВИ.

Справа розпочата за результатами розгляду колективного звернення мешканців гуртожитку по вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові гр. *(інформація з обмеженим доступом)*, гр. *(інформація з обмеженим доступом)*, гр. *(інформація з обмеженим доступом)*, (далі - Заявники) щодо вартості плати за житлово - комунальні послуги в розрахунку на 1 ліжко - місце для одиноких громадян, що виставляється до оплати ЛКП «Тополя - 406».

Під час провадження у Справі, Відділенням встановлено наступне.

Балансоутримувачем житлового будинку (гуртожитку) по вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові є Підприємство.

Під господарською діяльністю розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність. Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва - підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватись і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).

Отже, в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є суб'єктом господарювання.

Відповідно до вимог Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» та «Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку», затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.02р. №49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.02р. за №317/6605 (далі - Методики), проведено аналіз становища Підприємства на ринках житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та

централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), що надаються споживачам в межах території житлового будинку (гуртожитку) по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, закріпленого за комунальним підприємством.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу щодо визначення становища на зазначеному ринку є:

- суб'єкт господарювання - Підприємство;
  - житлово - комунальні послуги (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій).
- При визначенні монопольного становища Підприємства на ринку житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), Відділенням використана інформація виконавчого комітету Львівської міської ради, а саме: Рішення № 365 від 08.06.2007р. «Про визначення виконавця житлово-комунальних послуг» (зі змінами та доповненнями; далі - Рішення № 365).

Зокрема, пунктом 1 Рішення № 365 передбачено, що: «Визначити виконавцем житлово - комунальних послуг у житлових будинках м. Львова:

1.1. З управління будинком, спорудою або групою будинків та з утримання будинків, споруд і прибудинкових територій - визначені львівські комунальні житлово-експлуатаційні підприємства або інші суб'єкти господарювання, предметом діяльності яких є надання послуг з управління будинком, спорудою та прибудинковими територіями і з їх утримання;

1.2. З централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і централізованого водопостачання - житлово - експлуатаційні підприємства (ЛКП, ЖКК, ЖКП, БУ та ін.)...».

Відповідно до пункту 4 Рішення № 365 зазначається, що:

«Виконавцям житлово - комунальних послуг забезпечити укладання договорів:

4.1. з виробниками послуг з тепlopостачання (ЛМКП «Львівтеплоенерго», ЛКП «Залізничнотеплоенерго», та ін.), - на постачання теплової енергії;

4.2. з виробниками послуг з водопостачання та водовідведення (ЛМКП «Львівводоканал» та ін.) - на водопостачання та водовідведення;

4.3. зі споживачами у багатоквартирному будинку (власниками квартир, орендарями, квартиронаймачами) - на надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкової території і на надання комунальних послуг з централізованого опалення, постачання холодної і гарячої води та централізованого водовідведення».

Таким чином, згідно Рішення № 365 Підприємство є виконавцем житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) у житлових будинках у м. Львові, що перебувають у нього на балансі на праві господарського відання.

Внаслідок прийняття відповідного рішення, обмежено можливість доступу інших суб'єктів господарювання на ринки житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) у житлових будинках, що перебувають на балансі Підприємства.

Відповідно до Методики, монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання - становище суб'єкта господарювання на ринку, яке дозволяє йому самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання визначати умови обороту товару на ринку завдяки тому, що суб'єкт господарювання не має на ринку товару жодного конкурента або не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів, збуту товарів, наявності бар'єрів доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище Підприємства є житлово - комунальні послуги (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій).

Пунктом 5.1. Методики - товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є надання Підприємством житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) споживачам в межах території розташування житлового будинку (гуртожитку) по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові.

Виходячи з вищевикладеного, мешканці гуртожитку по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, який обслуговується Підприємством не мають можливості вибору іншого Підприємства, яке надавало б аналогічні послуги на вказаній території, оскільки альтернатива - відсутня.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку.

Підприємство надає житлово - комунальні послуги (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) в межах території будинку (гуртожитку) по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, закріплених за цим комунальним підприємством у м. Львові, що виключає можливість споживачів отримувати вказані послуги від інших суб'єктів господарювання.

Отже, територіальними (географічними) межами ринку житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) у гуртожитку по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові є територія, на якій розташований вказаний гуртожиток ЛКП «Тополя - 406» з відповідною зоною обслуговування.

Часовими межами ринку визначено період: з 01.06.2011р. до 30.06.2014р.

Бар'єри вступу на ринок.

Законом України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що утримання будинків і прибудинкових територій - господарська діяльність, спрямована на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилих приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також, утримання прилеглої до них (прибудинкової) території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно з законодавством.

Житлово - комунальні послуги (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) характеризується наявністю адміністративних бар'єрів.

Вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише на виконання відповідного рішення органу місцевого самоврядування.

Споживачами житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) є фізичні та юридичні особи, які є власниками або користувачами житлових та нежитлових приміщень, розташованих в будинках, які обслуговуються Підприємством у м. Львові.

Особливість надання вищевказаних послуг обумовлена можливістю надання цих послуг власникам та користувачам приміщень одного будинку лише одним суб'єктом господарювання.

Враховуючи вищенаведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище Підприємства є монопольним (домінуючим) на ринках житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), зокрема, в житловому будинку (гуртожитку) по вул. (інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, що знаходиться на балансі та обслуговуванні Підприємства із часткою 100 відсотків, у часових межах: з 01.06.2011р. до 30.06.2014р.

В ході розгляду отриманої інформації та матеріалів, Відділення зазначає таке. Статтею 32 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» встановлено, що розмір плати за комунальні послуги розраховується виходячи з розміру затверджених цін /тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

Відповідно до пункту 38 постанови Ради Міністрів Української Радянської Соціалістичної Республіки від 03.06.1986р. № 308 «Про затвердження Примірного положення про гуртожитки», яка діяла в періоді, що досліджувався у Рішенні № 46 р/к зазначається, що: «Плата за користування жилою площею в приміщеннях, які знаходяться у спільному користуванні кількох осіб, які не перебувають у сімейних стосунках, провадиться за встановленими ставками. Витрати на комунальні послуги входять до ставки плати за користування жилою площею і окремо плата за них не стягується».

У свою чергу, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 12.08.2015р. № 582 «Про визнання такою, що втратила чинність, постанова Ради Міністрів Української РСР від 3 червня 1986р. № 208», на підставі якої постанова Ради Міністрів Української РСР від 03.06.1986р. № 308 - втратила чинність від 19.08.2015 року.

Постановою Кабінету Міністрів України від 07.06.2017р. № 394 «Про внесення змін у додаток до постанови КМУ від 25.12.1996р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов КМУ», відмінено повноваження обласних державних адміністрацій щодо регулювання цін (тарифів) в частині встановлення плати за проживання в гуртожитках.

Відповідно до листа ЛКП «Тополя - 406» від 11.12.2017р. № 406/вих. 366 зазначається, що:

«Щодо нарахування плати за послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по будинку № *(інформація з обмеженим доступом)*, ЛКП «Тополя - 406» повідомляє.

З 01.06.2011 нарахування плати за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій по будинку № *(інформація з обмеженим доступом)* зокрема: *(інформація з обмеженим доступом)* підприємство здійснює відповідно до рішення виконавчого комітету Львівської міської ради від 31.05.2011 № 561 «Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для населення м. Львова індивідуально по кожному будинку» (із змінами та доповненнями).

Нарахування плати за житлово – комунальні послуги на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у розмірі 98,88 грн. в місяць з врахуванням вартості комунальних послуг на утримання одного ліжка - місця, призведе до порушення вимог законодавства та збитковості підприємства.

Станом на 11.12.2017 року ЛКП «Тополя - 406» не отримувало від органу місцевого самоврядування відшкодування різниці між встановленим розміром 98,88 грн. На місяць з врахуванням вартості комунальних послуг на утримання одного ліжка – місця по будинку № *(інформація з обмеженим доступом)* та економічно обґрунтованими витратами /тарифами на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затвердженими рішенням виконавчого комітету Львівської міської ради від 31.05.2011 № 561 «Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для населення м. Львова індивідуально по кожному будинку» (із змінами та доповненнями).

Враховуючи наведене вище нарахування плати за послуги з утримання будинків та прибудинкових територій на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* з боку ЛКП «Тополя - 406» відповідає вимогам чинного законодавства».

Вищенаведене свідчить, що Підприємство не отримувало від органу місцевого самоврядування м. Львова фінансування видатків на відшкодування втрат, як різниці між витратами за надані комунальні послуги їх споживачам

(користувачам) – мешканцям гуртожитку для проживання одиноких на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові та встановленим Рішенням № 1469 граничним розміром плати за користування жилою площею у цих приміщеннях у розмірі – 98,88 грн. (із врахуванням вартості комунальних послуг на утримання одного ліжка - місця) на місяць, відповідно, його застосування призвело би до понесення Підприємством збитків.

Отже, у Підприємства відсутня можливість застосування граничного розміру плати за користування жилою площею у розмірі - 98,88 грн. за одне ліжка - місце мешканцям гуртожитку для проживання одиноких на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові.

Враховуючи вищенаведене, дії Підприємства у вигляді нарахування мешканцям (споживачам) у гуртожитку на вул. *(інформація з обмеженим доступом)* у м. Львові плати за користування жилою площею у розрахунку на 1 ліжка - місце без дотримання рішення виконавчого комітету Львівської міської ради від 29.10.2010р. № 1469 (тобто, у розмірі 98,88 грн.), не містять порушення законодавства про захист економічної конкуренції, тому, Відділенням неможливо довести вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначеного у висновку Рішення № 46 р/к.

V. ВИСНОВКИ У СПРАВІ ТА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА.

Згідно з абзацом 6 статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо не доведено вчинення порушення.

Враховуючи вищенаведені обставини справи № 1-02-40/2015 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статей 3, 12, 12-1, 14, 22, 22-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статей 48, 50, 51, 52, 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами)

КОЛЕГІЯ ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», становище ЛКП «Тополя - 406» є монопольним (домінуючим) на ринках житлово - комунальних послуг (з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), зокрема, в житловому будинку (гуртожитку) по вул.

(інформація з обмеженим доступом) у м. Львові, що знаходиться на балансі та обслуговуванні ЛКП «Тополя - 406» із часткою 100 відсотків, у часових межах: з 01.06.2011р. до 30.06.2014р.

2. Закрити провадження у справі № 1-02-40/2015 щодо ЛКП «Тополя - 406» без прийняття рішення по суті за підставами, визначеними абзацом 6 статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно з частиною 1 статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відповідач може оскаржити рішення повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії

Р. Лещишин